

هوالحکیم

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

دانشکده بهداشت

طرح دوره

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: مبانی آموزش بهداشت (برای مخاطبان سالمند)	تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری و ۱ واحد کارآموزی)	
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد سلامت سالمندی	پیش نیاز درس: ندارد	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: ارتقای سلامت	شماره درس:	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر محمد حسین کاوه	مرتبه علمی: استاد	گروه آموزشی: ارتقای سلامت
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> • نشانی محل کار: دانشکده بهداشت • ایمیل: • تلفن محل کار: ۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۲۷۸ • ساعات دسترسی به استاد: سه شنبه ها ۱۳ تا ۱۵ 		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
<p>یکی از نقش‌های اساسی حرفه‌ای دانش‌آموختگان رشته‌ی سلامت سالمندی آموزش دادن مبتنی بر اصول و روش‌های علمی است. ایفای این نقش در درجه‌ی اول برای سالمندان و خانواده‌های آنان است که دریافت‌کنندگان اصلی خدمت از این حرفه‌مندان هستند. پس از آن انتظار می‌رود دانش‌آموختگان قادر باشند در تعلیم نیروی انسانی درگیر در ارائه‌ی خدمات سلامت سالمندی به نحو مؤثری ایفای نقش نمایند. بر همین اساس، درس حاضر برای معرفی این نقش و برخی از مباحث کلیدی برای ایفای اثربخش آن می‌پردازد. بدیهی است ظرفیت واحدی این درس کفایت لازم را برای توسعه‌ی دانش و توانمندی‌های لازم در این زمینه ندارد. و از دانشجویان انتظار می‌رود با برنامه‌ریزی مناسب برای توسعه‌ی مستمر توانمندی حرفه‌ای خود برای ایفای نقش و وظایف آموزشی همت گمارند. این درس در دو بخش نظری و عملی (کارآموزی) تنظیم و اجرا خواهد شد.</p>

اهداف درس

هدف کلی: اهداف کلی:

- آشنایی دانشجویان با مباحث کلیدی در زمینه‌ی اصول و روشها و تمرین برای کسب مهارت‌های پایه در زمینه‌ی برقراری ارتباط و آموزش بهداشت به ویژه در جمعیت سالمندان

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

- ۱) نقش و اهمیت رفتار را در مقایسه با سایر تعیین کننده های سلامت بر اساس شواهد تبیین نمایید.
- ۲) نقش و اهمیت آموزش بهداشت را در حفظ و ارتقای سلامت در سطوح مختلف پیشگیری تحلیل و تبیین نمایید.
- ۳) تغییرات (فیزیولوژیک/پاتولوژیک) سالمندی و تأثیرات و دلالت‌های آنها را بر فرایند آموزش و یادگیری شرح دهید.
- ۴) اصول و ویژگی‌های اساسی برای اثربخشی برنامه‌های آموزش بهداشت را بیان کنید.
- ۵) هر یک از نظریه های یادگیری / تغییر رفتار را معرفی و کاربرد آن را با ذکر مثال توضیح دهید.
- ۶) مراحل برنامه‌ریزی یک دوره‌ی آموزشی را با استفاده از مدل‌های طراحی آموزشی شرح دهید.
- ۷) عناصر تأثیرگذار بر ارتباط اثربخش با سالمند را بر اساس مدل‌های ارتباط شرح دهید.
- ۸) مراحل اجرا، مزایا و محدودیتهای هر یک از روش‌های آموزشی را بنویسید.
- ۹) روشهای ارزشیابی پیشرفت یادگیری را در مخاطبان برنامه شرح دهید.
- ۱۰) راهبردهای ارتقای سلامت را با ذکر مثال کاربردی برای سالمندان توضیح دهید.

اهداف مهارتی

- ۱۱) طرح دوره‌های آموزشی کوتاه مدت را برای حداقل دو مورد از موضوعات اولویت‌دار سلامت در سالمندان با استفاده از الگوهای طراحی آموزشی تدوین و ارائه نمایید.
- ۱۲) با سالمند به نحو مناسب (مبتنی بر اصول ارتباط اثربخش) ارتباط برقرار نمایید
- ۱۳) یک فیلم آموزشی کوتاه با موضوع سلامت برای مخاطبان سالمند تهیه و آن را روی نمونه‌ای از سالمندان اجرا، ارزشیابی و نتایج را گزارش دهید.
- ۱۴) روش آموزش چهره-به-چهره را حداقل برای ۵ سالمند مطابق اصول آموزشی اجرا، ارزشیابی و گزارش دهید.
- ۱۵) حداقل دو جلسه آموزش گروهی را در نمونه‌ای از سالمندان اجرا، ارزشیابی و نتایج را گزارش دهید.

اهداف نگرشی

- ۱۶) به اصول اخلاقی در فرایند ارتباط با سالمندان پایبند باشید
- ۱۷) اصول اخلاقی را در فرایند آموزش به سالمندان رعایت نمایید

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

رویکرد کلی این در اجرای این درس استفاده از روشهای تعاملی و دانشجو-محور است. در اجرای این درس علاوه بر جلسات حضوری و رو-در-رو از ظرفیت سامانه‌ی آموزش مجازی نیز بهره گرفته خواهد شد. با توجه به اهمیت و وسعت مباحث و از طرف دیگر مقطع تحصیلی که درس در آن ارائه می‌شود از دانشجویان انتظار می‌رود به طور فعال در برگزاری جلسات درس در هر دو بخش نظری و عملی مشارکت نمایند؛ با مطالعه‌ی منابع با آمادگی در کلاس درس حضور یابند؛ و برای توسعه‌ی توانمندی خود به مطالعه‌ی مباحث و منابع تکمیلی بپردازند.

روش تدریس حضوری

در بخش تئوری، با همراهی دانشجویان عزیز جلسات این درس با استفاده از ترکیبی از روشهای یاددهی-یادگیری شامل روش‌های سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، یادگیری انفرادی/گروهی و کنفرانس اجرا خواهد شد. در بخش عملی، دانشجویان با حضور در میدان (فیلد) مانند مراکز روزانه خدمات سالمندی به تمرین و کاربرد آموخته‌های خود از این درس خواهند پرداخت.

روش تدریس الکترونیکی

از ظرفیت فضای مجازی (سامانه نوید) برای تکمیل و یا بسط یادگیری شامل ارائه منابع علمی، فایل‌های ویدیویی برخی از جلسات درس، و ... بهره خواهیم برد.

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

1. CDC. characteristics of an effective health education curriculum. <http://www.cdc.org>
2. World Health Organization. Health education: theoretical concepts, effective strategies and core competencies: a foundation document to guide capacity development of health educators. World Health Organization. Regional Office for the Eastern Mediterranean. 2012.
3. Sara J. Czaja Joseph Sharit. Designing Training and Instructional Programs for Older Adults. CRC, Press Taylor & Francis Group. 2013
4. WHO. Milestones in Health Promotion. World Health Organization 2009
5. کاوه، محمد حسین. گفتار ۲: مبانی ارتباطات بین فردی در محیطهای مراقبت سلامت. در: کتاب جامع بهداشت عمومی. تألیف حسین حاتمی و همکاران. ویرایش چهارم. انتشارات ارجمند. ۱۳۹۸

منابع آموزشی کمکی

6. . The Gerontological Society of America (GSA). Communicating With Older Adults, An Evidence-Based Review of What Really Works. 2012.
7. Cantillon P and Wood D. ABC of learning and teaching in medicine. 2nd ed.
8. Related articles from peer-reviewed journals indexed in ISI, PubMed, ...

تجهیزات و امکانات آموزشی

تجهیزات و امکانات آموزشی		
		<ul style="list-style-type: none"> • رایانه • ویدیوپروژکتور • کتاب و مقاله
نمره	شبهه ارزشیابی دانشجو	نوع ارزشیابی
۲	<ul style="list-style-type: none"> • ارزیابی های کلاسی • • 	ارزشیابی تکوینی (میان دوره)
۱۰	<ul style="list-style-type: none"> • آزمون کتبی 	ارزشیابی پایانی (پایان دوره)
۸	<ul style="list-style-type: none"> • ارزیابی تکالیف (در بخش عملی): • حضور فعال در بخش های ارائه خدمات سالمندی (روزانه یا شبانه روزی) برای ارائه آموزش برنامه ریزی شده • هر دانشجو بایستی حداقل سه جلسه آموزش فردی و دو جلسه آموزش گروهی را برای سالمندان اجرا و به شکل ساختارمند گزارش دهد • هر دانشجو بایستی حداقل دو کلیپ آموزشی (۵ تا ۱۰ دقیقه ای) در مورد موضوعات مهم سلامت سالمندان تهیه و به سالمندان ارائه و بازخورد آنان را با استفاده از یک فرم کوتاه دریافت و گزارش نماید • ارائه کنفرانس روی موضوعات تعیین شده با مطالعه تعداد مناسب از منابع علمی معتبر 	ارزشیابی پایانی (پایان دوره)
۲۰	جمع کل	

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه فرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

زمان ارائه درس: ۱-۱۴۰۱			سال ورودی: مهر ۱۴۰۱	گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد سلامت سالمندی		
روش ارائه/ رسانه	مکان	استاد	عنوان جلسات	ساعت	تاریخ	روز
سخنرانی تعاملی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	معرفی درس و ارتباط آن با رسالت و وظایف حرفه‌ای دانشجویان	۸ تا ۱۰		سه شنبه
سخنرانی تعاملی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	آموزش بهداشت؛ چپستی و چرایی آن؟	۸ تا ۱۰		سه شنبه
ارائه توسط دانشجو (تعاملی)	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	تغییرات در سالمندی و تأثیرات آنها بر فرایند یاددهی و یادگیری	۸ تا ۱۰		سه شنبه
سخنرانی تعاملی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	اصول آموزش و یادگیری در بزرگسالان	۸ تا ۱۰		سه شنبه
یادگیری الکترونیکی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	ویژگی های ضروری برای اثربخشی برنامه های آموزش بهداشت	۸ تا ۱۰		سه شنبه
یادگیری الکترونیکی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	طراحی برنامه‌ی آموزشی؛ الگوها	۸ تا ۱۰		سه شنبه
ارائه توسط دانشجو (تعاملی)	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	مبانی ارتباطات بین فردی	۸ تا ۱۰		سه شنبه
ارائه توسط دانشجو (تعاملی)	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	اصول و نکات اساسی در برقراری ارتباط با سالمندان	۸ تا ۱۰		سه شنبه
یادگیری الکترونیکی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	کاربرد نظریه‌های یادگیری در آموزش	۸ تا ۱۰		سه شنبه
سخنرانی تعاملی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	کاربرد نظریه‌های تغییر رفتار در آموزش	۸ تا ۱۰		سه شنبه
سخنرانی تعاملی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	روش‌های آموزش بهداشت ۱ (سخنرانی، الگوی پنج آ)	۸ تا ۱۰		سه شنبه
سخنرانی تعاملی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	روش‌های آموزش بهداشت (بحث گروهی، تکنیکهای گروه کوچک)	۸ تا ۱۰		سه شنبه
ارائه توسط دانشجو (تعاملی)	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	کاربرد رسانه‌ها در آموزش بزرگسالان	۸ تا ۱۰		سه شنبه
سخنرانی تعاملی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	کلیات ارزشیابی برنامه آموزشی	۸ تا ۱۰		سه شنبه
سخنرانی تعاملی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	مبانی و اصول ارتقای سلامت	۸ تا ۱۰		سه شنبه
سخنرانی تعاملی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	راهبردهای ارتقای سلامت	۸ تا ۱۰		سه شنبه
سخنرانی تعاملی	کلاس ۱۲	دکتر کاوه	اصول اخلاقی در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	۸ تا ۱۰		سه شنبه